

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci žalobce **O.H.**, zastoupeného Mgr. Markem Hudlickým, advokátem, se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. července 2012, č.j. DSH/5265/12

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků čj. MMP/036345/12 ze dne 26.3.2012, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena pokuta 2.000,-Kč a náhrada nákladů přestupkového řízení 1.000,-Kč.

Žalobce v žalobě tvrdil, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, neboť nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nebylo postupováno v souladu s právními předpisy, žalovaný se nevypořádal se všemi tvrzeními žalobce a odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje žalobce za neurčité a nejasné, tedy nepřezkoumatelné. Nadto byl žalobce přesvědčen, že v daném případě nerozhodoval nestranný správní orgán. Žalobce měl za to, že správní orgány obou stupňů

nedostatečně odůvodnily, v čem konkrétně spočívá žalobcova neohleduplnost, resp. neukázněnost jeho jednání. Takový závěr je podle žalobce v rozporu se zákonem, když zcela opomíjí pravidla silničního provozu a závěr správního orgánu byl opřen o obecnou preventivní povinnost podle § 4 zák. č. 361/2000 Sb. Žalobce poukázal na ust. § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu, dle kterého má tramvaj přednost v jízdě. Žalobce poukázal i na to, že pokud řidič tramvaje při odbočování navolí na semaforu signál „Jed“ pro tramvaj, změní se na semaforu pro vozidla v obou směrech signál na „Stůj“. Tyto skutečnosti podle žalobce správní orgán nesprávně nezjišťoval, ani k námitkám žalobce. Žalobce tvrdil, že jako řidič tramvaje měl přednost před vozidlem poškozené, tudíž se nedopustil zaviněného jednání a nezpůsobil nehodu. Tu způsobil poškozená, která nedala tramvaji přednost v jízdě. Argumentace správního orgánu, podle níž § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu se týká jiné situace, je podle žalobce nesprávná a svévolná a extenzivní. Podle názoru žalobce jsou pravidla silničního provozu na danou situaci snadno aplikovatelná a nevzbuzují pochybnosti, naopak správní orgán svévolně ohýbá zákonnou dikci v rozporu s § 2 odst. 1 správního řádu. Podle názoru žalobce správní orgány měly nechat vypracovat znalecký posudek vzhledem k ust. § 50 odst. 2 a 3 správního řádu. Jelikož tak žalovaný neučinil, podle žalobce svévolně hypotézuje, jak mohlo k dopravní nehodě dojít. Žalobce měl za to, že poškozená nevěnovala dostatečně svoji pozornost dopravní situaci a způsobil dopravní nehodu nedáním přednosti v jízdě tramvaji dle § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu. Poškozená měla po najetí do křižovatky na zelený světelný signál dát přednost protijedoucím vozidlům, což učinila, následně věnovat pozornost dopravní situaci, dát přednost tramvaji po své pravé straně a až poté dokončit průjezd křižovatkou. Podle žalobce tento závěr jako správný prokazuje i fotodokumentace rozsahu poškození vozidla a tramvaje s tím, že vzhledem k poškození tramvaje, je nesprávný závěr žalovaného, že poškozená již dokončovala odbočovací manévr, zatímco žalovaný se teprve rozjel, když podle rozsahu poškození tramvaje evidentně žalobce v době střetu musel být už výrazně před poškozenou. Žalobce dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.8.2008 čj. 5 As 32/2008-51, dle kterého *„nelze po účastníkovi silničního provozu spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal veškerá možná porušení pravidel jinými účastníky“* s tím, že žalobce měl v daném případě navíc přednost v jízdě před poškozeným vozidlem. Dále žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.3.2010 čj. 7 As 4/2010-226, podle něhož *„postihnout za přestupek lze určitou osobu jen tehdy, je-li prokázáno, že je to právě ona, kdo se dopustil jednání naplňujícího znaky skutkové podstaty přestupku. Správní orgán je povinen postavit nade vší rozumnou pochybnost najisto, že se deliktního jednání dopustil právě ten, kdo má být za přestupek postižen. Existuje-li ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se dopustil někdo jiný, nelze obviněného za přestupek postihnout (in dubio pro reo). Důkazní břemeno k prokázání, že deliktního jednání se dopustil obviněný, nese správní orgán. Obviněný se nemusí vyvíňovat, tj. prokazovat, že se deliktního jednání nedopustil. Postačí, aby o otázce, kdo se deliktního jednání dopustil, vznikla rozumná pochybnost. Tyto zásady platí jak ve vztahu k osobě pachatele, tak i ve vztahu ke všem znakům skutkové podstaty přestupku, zejména k jednání a následku i k zavinění (alespoň nevědomě nedbalostnímu). Obviněnému tak musí být nade vší rozumnou pochybnost prokázáno, že to byl právě on, jehož jednání bylo jedinou, rozhodující příčinou protiprávního následku a že jednal zaviněně.“* V daném případě podle žalobce to byla poškozená, kdo se dopustil přestupkového jednání a zavinil dopravní nehodu. Dále žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2010 čj. 9 As 55/2010-158, podle něhož *„správní orgán má povinnost pečlivě*

zjišťovat vinu, zejména obstaráním dostatečného počtu důkazů a odstraňováním rozporů ze zjištěného skutkového stavu věci, až poté lze rozhodnout o vině obviněného.“ Žalobce měl za to, že si však správní orgán I. stupně neopatril dostatek důkazů, zejména měl zadat vypracování znaleckého posudku, a dále se nevypořádal se zjištěnými rozpory.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a že byly opatřeny dostatečné důkazy ve smyslu § 50 odst. 3 správního řádu. Žalovaný se neztotožnil s tím, že by napadené rozhodnutí bylo nepřesvědčivé. Ze žaloby podle žalovaného není zřejmé, s kterými konkrétními tvrzeními se žalovaný neměl vypořádat. Dále měl žalovaný za to, že žalobce účelově opomíjí provedené důkazy, zejména svědecké výpovědi nezávislých svědků R.F. a J.F., kteří shodně uvedli, že druhá účastnice dopravní nehody MUDr. B.P. již byla najeta v křižovatce, když žalobce k ní teprve přijížděl. Je tedy zřejmé podle žalovaného, že MUDr. P. neměla komu při vjíždění do křižovatky dávat přednost v jízdě, naopak že se žalobce zachoval bezohledně, když, přestože vozidlo MUDr. P. musel vidět v křižovatce, pokračoval v jízdě. To, že byl řidičem tramvaje a svítil mu signál „Volno“, dle žalovaného neznamená, že může pokračovat v jízdě zcela bez ohledu na situaci na komunikaci. Naopak byl za takové situaci žalobce povinen chovat se ohleduplně a ukázněně a přizpůsobit své chování situaci. Neohleduplnost a neukázněnost je v tomto případě podle žalovaného zcela zjevná. Žalovaný měl za to, že výklad pravidel silničního provozu provedl logicky a v souladu se vzniklou situací na pozemní komunikaci. Znalecký posudek nebyl zapotřebí, neboť, jak se vozidlo s tramvají střetlo, je podle žalovaného zjevné z fotodokumentace a posouzení této skutečnosti nepožaduje odborné znalosti. K odkazu žalobce na § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu žalovaný uvedl, že přednost lze dávat pouze vozidlu, které je v křižovatce, nebo do ní hodlá vjet. MUDr. P. však již byla v křižovatce a neměla tak možnost dát žalobci přednost v jízdě. K rozsudku Nejvyššího správního soudu 5 As 32/2008-51 žalovaný uvedl, že po žalobci nepožadoval, aby předpokládal porušení pravidel silničního provozu jiným účastníkem, ale naopak vytýkal žalobci, že na vzniklou situaci nijak nereagoval, tedy neohleduplně pokračoval v jízdě, přestože si musel být vědom toho, že v jeho jízdním koridoru je vozidlo Ford Fiesta řízený MUDr. P. a může dojít ke střetu. K rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 7 As 4/2010-226 žalovaný poukázal na svědecké výpovědi nezávislých svědků s tím, že na základě jich nemá žalovaný pochybnosti o tom, že MUDr. P. již stála v křižovatce v jízdni dráze žalobce a nemohla mu tedy dávat přednost, a naopak to byl žalobce, který při zachování základní míry ohleduplnosti a sledování situace v provozu měl zpomalit, či zastavit, nevjíždět do křižovatky i přesto, že v jeho jízdni dráze bylo jiné vozidlo. K rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 55/2010-158 lze podle žalovaného pouze zopakovat, že v řízení byl proveden dostatek důkazů. Rozpory spočívají podle žalovaného ve verzi nehodového děje tvrzeném žalobcem a MUDr. P. Správní orgány se přiklonily k verzi MUDr. P., neboť tato je podepřena výpověďmi dvou nezávislých svědků, navíc nebyly shledány důvody, pro které by tato verze měla být považována za nevěrohodnou, s výjimkou osamocенého tvrzení žalobce. Nesouhlas účastníka s rozhodnutím nelze podle žalovaného považovat za důvod pochybností o nestrannosti správního orgánu.

V replice žalobce tvrdil, že nepomíjel svědecké výpovědi svědků, avšak je přesvědčen, že žalovaný se zcela nevypořádal se všemi důkazy – pořízenou fotodokumentací, z níž je patrný rozsah poškození obou vozidel. Tento důkaz podle žalobce lze považovat v dané věci

za jediný objektivní, když výpovědi účastníků i svědků je nutno hodnotit vždy s určitou mírou subjektivního zkreslení. Naopak pořízená fotodokumentace je zcela jasná. Podle žalobce je zřejmý rozsah poškození obou vozidel a je možno vyvodit průběh nehody zejména v tom, že žalobce v době střetu se musel již nacházet výrazně před poškozenou. S ohledem na tuto skutečnost a ve spojení s § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu lze podle žalobce dojít k jedinému závěru, že viníkem dopravní nehody byla poškozená, která nedala přednost souběžně jedoucí tramvaji. Jestliže podle žalovaného poškozená stála v jízdní dráze žalobce a následně se rozjela dříve než žalobce, jak tvrdí poškozená a svědci, tento závěr podle žalobce nemůže obstát ve světle pořízené fotodokumentace, neboť v takovém případě by rozsah poškození vozidel byl odlišný, když automobil by musel být poškozen v zadní části, zatímco tramvaj z čelní strany. Jelikož obě vozidla byla poškozena ve své boční části a v případě tramvaje navíc v její prostřední třetině, lze podle žalobce uzavřít, že bezprostředně před střetem musela jet vozidla souběžně, navíc tramvaj se musela nacházet výrazně před vozidlem poškozené (přitom dráha tramvaje byla při levotočivém odbočování o poznání delší), poté zahájila vozidla odbočování a v době střetu byla tramvaj stále před vozidlem poškozené, které se střetlo na úrovni přední nápravy tramvaje, jediný správný závěr podle žalobce je ten, že poškozená nedala přednost souběžně jedoucí tramvaji a porušila tak § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu. Podle žalobce však dosud nebylo postaveno najisto, v jakém postavení se vozidla střetla a v jakém konkrétním místě došlo ke střetu, přičemž tyto otázky mají významný vliv na určení viníka dopravní nehody. Přesný závěr může určit pouze znalec a za účelem odstranění pochybností ve smyslu § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu měl být znalec přizván. Správní orgány se s fotodokumentací nevypořádaly a účelově ji opomíjely a nedoplnily dokazování o znalecký posudek, nezjistily vzájemné postavení vozidel při střetu a schéma světelné signalizace křižovatky. Postupem žalovaného byla podle žalobce porušena zásada vyšetřovací. Žalobce měl za to, že z rozsahu poškození obou vozidel je zřejmé, že před střetem vozidla jela paralelně, navíc tramvaj se nacházela nejméně o 4 - 5 m před vozidlem poškozené, takže jediný správný závěr je ten, že poškozená nevěnovala dostatečně svoji pozornost dopravní situaci a způsobila dopravní nehodu nedáním přednosti v jízdě tramvaji. Pokud by se na danou situaci pravidlo stanovené v § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu nevztahovalo, bylo by podle žalobce nutno uvažovat nejméně o spoluzavinění poškozené, u níž nelze mít za to, že by se plně věnovala řízení a chovala se ohleduplně a ukázněně tak, aby neohrožovala majetek jiných osob ani svůj vlastní, že by a své chování přizpůsobila situaci v provozu na pozemních komunikacích. V této souvislosti žalobce opět poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu 7 As 4/2010-226 s tím, že žalobce v napadeném rozhodnutí postrádá zdůvodnění, v čem konkrétně má spočívat neohleduplnost a neukázněnost žalobce.

Součástí správního spisu je oznámení PČR, Městského ředitelství policie Plzeň, o přestupku a úřední záznam o přestupku ze dne 3.2.2012, podle nichž dne 5.1.2012 ve 12:05 hod. žalobce jako řidič tramvaje linky č. 2/9 ev. číslo soupravy 331/260 jel po Slovanské třídě ke křižovatce s ulicí Sladkovského a začal odbočovat vlevo na signál SSZ volno pro tramvaje, při odbočování vlevo neumožnil řidičce MUDr. P. s vozidlem Ford Fiesta RZ..., aby opustila křižovatku, do níž vjela na signál SSZ volno a zastavila na křižovatce z důvodu silničního provozu. Následně došlo ke střetu levé boční části tramvaje a pravé boční části vozidla Ford Fiesta.

Dále je součástí správního spisu fotodokumentace, z níž vyplývá poškození vozidla Fiesta v části předního pravého kola a bočního zrcátka a poškození levé boční části tramvaje v části, kde začíná nízkopodlažní část. Na fotografiích označených č. 8 a 9 je označeno místo střetu dle řidiče tramvaje a dle řidičky vozidla.

Žalobce dne 21.3.2013 při jednání vypověděl, že jako řidič tramvaje zastavil na zastávce, kde byli odbaveni cestující. Z kabiny tramvaje řidič navolil na křižovatce „Volno“ pro odbočení vlevo. Vyjel ze zastávky a dojel ke křižovatce, před níž zastavil, neboť ještě neměl signál „Volno“. V té době žalobce viděl, že po levém boku tramvaje stojí osobní vozidlo na úrovni nebo před úrovní tramvaje. Toto vozidlo stálo podle žalobce pravděpodobně proto, že dávalo přednost protijedoucím vozidlům. Stálo tu ještě před příjezdem tramvaje. Žalobce stál s tramvají asi 5 až 10 sekund, než došlo k rozsvícení signálu „Volno“. Tehdy se s tramvají plynule rozjel a měl za to, že v té době osobní vozidlo stálo. Žalobce podle svého tvrzení ujel rychlostí asi 14 km/hod vzdálenost cca 5 metrů, a když se přední částí tramvajové soupravy nacházel již v oblouku při odbočování vlevo, zaregistroval náraz do levého boku prvního vozu soupravy. Zjistil, že došlo ke střetu přední části pravého boku vozidla s levým bokem tramvaje. V tomto okamžiku zaregistroval, že se rozjelo rovněž osobní vozidlo. Předtím, než došlo ke střetu, stálo osobní vozidlo podle žalobce při středové čáře, z čehož žalobce usuzoval, že vozidlo bude odbočovat vlevo. Na vozidle rovněž viděl znamení o změně směru jízdy, to viděl v době, kdy dojížděl s tramvají ke křižovatce a vozidlo zde již stálo. V době, kdy žalobce ke křižovatce dojížděl, na semaforu pro vozidla svítil zelený signál a pro tramvaje signál „Stop“. Žalobce nezaregistroval, že se osobní vozidlo rozjelo, cítil až náraz. Avšak preventivně při rozjezdu do křižovatky užil zvukový signál. Ke střetu podle něho došlo asi uprostřed šířky vozovky, když první vůz tramvajové soupravy byl v oblouku při odbočování vlevo a osobní vozidlo bylo rovněž stočeno vlevo.

Svědčce MUDr. B.P. vypověděla, že ke křižovatce přijížděla za jiným vozidlem v době, kdy pro její směr jízdy svítil zelený signál. Vozidlo před ní jelo přímým směrem a projelo křižovatkou. Svědkyně se v jejím prostoru zastavila, přičemž se musela přesvědčit, zda stihne projet křižovatkou před protijedoucím vozidlem, kterému musela dát přednost v jízdě. S vozidlem zastavila někde v prostoru kolejiště, které odbočovalo vlevo na vozovku Sladkovského ul. Stála zde mírně šikmo vlevo po dobu 2 až 3 sekund. V této době podle svědkyně stála při pravém boku jejího vozidla tramvajová souprava. Když svědkyně vyhodnotila, že může křižovatkou bezpečně projet, plynule pomalu se rozjížděla a ujela 2 m. Následně slyšela zvonění tramvaje. V reakci na to otočila svůj pohled vpravo a viděla, že k pravému boku jejího vozidla přijíždí tramvaj, která jela rychleji. Svědkyně se snažila tramvaji uhnout větším stočením vlevo, přesto došlo ke střetu. Potom bylo vozidlo svědkyně několik metrů taženo tramvají. Před svým rozjetím stála svědkyně v prostoru křižovatky a tramvajová souprava stála při jejím pravém boku, přičemž přední část osobního vozidla byla mírně před přední částí tramvajové soupravy. Před svědkyní projelo křižovatkou vozidlo a v opačném směru přijíždělo nějaké světlé vozidlo, které bylo v dostatečné vzdálenosti. Do křižovatky svědkyně podle svého tvrzení vjela na zelený signál a v době stání v prostoru křižovatky již na semafor neviděla. Svědkyně zaregistrovala, že se rozjela tramvajová souprava, když sama ujela asi 2 metry. Tehdy uslyšela zvukový signál. Svědkyně uvedla, že v dostatečné vzdálenosti před křižovatkou dávala znamení o směru jízdy vlevo.

Svědék R.F. uvedl, že jel jako cestující v prvním voze tramvajové soupravy a seděl na třetím dvousedadle při levém boku tramvaje. Během stání tramvaje viděl osobní vozidlo, které zastavilo v prostoru křižovatky za přední částí tramvajové soupravy. Svědek se domníval, že dávalo přednost v jízdě vozidlu jedoucímu v opačném směru jízdy. Vozidlo se poté pomalu rozjelo a pak svědek slyšel zvonit tramvaj, která se následně rozjela. Tramvaj začala odbočovat vlevo. Osobní vozidlo se snažilo tramvaji uhnout tím, že se snažilo uhýbat ještě více vlevo, přičemž jelo pomalou rychlostí. Tramvaj však jela vyšší rychlostí a došlo ke střetu. Podle svědka nehodu zavinil řidič tramvaje, který si byl vědom jedoucího osobního vozidla, a přesto zahájil manévr odbočení vlevo. Podle tohoto svědka v době, kdy se tramvajová souprava rozjela, jelo osobní vozidlo pomalou rychlostí před úrovní tramvaje a odbočovalo vlevo. Řidička vozidla se očividně snažila zabránit střetu ještě větším zatočením vlevo. Podle odhadu svědka vozidlo ujelo cca 1 m a tramvaj 4 - 5 m. Po střetu došlo k tažení osobního vozidla tramvají. Ke střetu došlo v prostoru ohybu kolejiště vlevo.

Svědce J.F. vypověděla, že v tramvaji seděla vedle svého manžela na sedadle u okna. Během stání tramvaje viděla osobní vozidlo stojící v prostoru křižovatky přední částí někde na úrovni přední části tramvajové soupravy. Dále svědkyně viděla, že se osobní vozidlo rozjíždí a následně slyšela zvonit tramvaj, která se pak rozjela a začala odbočovat vlevo. Osobní vozidlo se snažilo podle svědkyně tramvaji uhnout tím, že uhýbalo více vlevo. Střet podle svědkyně zavinil řidič tramvaje, který si byl vědom osobního vozidla po levém boku tramvaje, a přesto zahájil manévr odbočení vlevo. V době, kdy se tramvajová souprava rozjela, osobní vozidlo pomalu jelo vpřed. Svědkyně nejprve slyšela zvukový signál a pak registrovala rozjetí tramvaje. Všimla si, že po střetu bylo osobní vozidlo vlečeno tramvají.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce uznán vinným výše označeným přestupkem s odůvodněním, že správní orgán o popisu nehodového děje svědky R. F. a J. F., (které správní orgán považuje za nestranné svědky, u nichž nebylo zjištěno, že by měli zájem na výsledku řízení), nemá pochybnosti, neboť jejich popis je technicky přijatelný, plně korespondující s poškozením zúčastněných vozidel. Z jejich výpovědí podle správního orgánu prvního stupně vyplynulo, že vozidlo řidičky MUDr. P. stálo v prostoru křižovatky již v době příjezdu tramvajové soupravy, což se shoduje se svědkyní MUDr. P. a obviněným. Obviněný v této době registroval na vozidle znamení o změně směru jízdy vlevo, z čehož dedukoval úmysl řidičky P. odbočit vlevo. V prostoru předmětné křižovatky svědkyně MUDr. P. zastavila toliko z povinnosti dání přednosti v jízdě protijedoucím vozidlům, přičemž vjela do křižovatky na zelený signál. O přítomnosti tohoto vozidla žalobce věděl. Další průběh však již popsal rozdílně od ostatních svědků, když uvedl, že se s tramvajovou soupravou rozjel v době, kdy vozidlo řidičky MUDr. P. stálo, a že toto do jeho tramvajové soupravy najelo v době, kdy on při odbočování vlevo projížděl křižovatkou. Svědci MUDr. P., R. F. a J. F. naopak shodně popsali, že se první rozjelo vozidlo řidičky MUDr. P. a až následně po ujetí několika metrů se rozjela tramvajová souprava. Tento popis vzniku nehody podle správního orgánu I. stupně koresponduje s místem střetu označeným řidičkou MUDr. P., stejně jako s místem popsaným před správním orgánem obviněným, tedy u středu šíře vozovky. S tímto popisem podle správního orgánu I. stupně koresponduje i poškození zúčastněných vozidel, tj. pravého předního kola osobního vozidla a levého boku prvního vozu tramvajové soupravy. Délka poškození levého boku tramvajové soupravy je pak připisovaná vyšší rychlosti jízdy této soupravy oproti rychlosti jízdy osobního vozidla, jak popsali svědkyně MUDr. P. a

svědek R. F. Tento popis rozdílných rychlostí podle správního orgánu I. stupně dále koresponduje s tím, že po střetu došlo k tažení vozidla tramvajovou soupravou a že při nehodě došlo k sesmeknutí pneumatiky z pravého předního kola osobního vozidla. Na základě toho měl správní orgán I. stupně za prokázané, že řidička MUDr. P. vjela na zelený signál do křižovatky a zastavila před odbočením vlevo z důvodů vzniklých v silničním provozu. Žalobce si byl vědom přítomnosti tohoto vozidla v křižovatce, včetně úmyslu řidičky odbočit vlevo, přesto po změně světelného signálu pro jeho směr zahájil stejný manévr jako osobní vozidlo. Řidička vozidla nemohla však odbočovací manévr žalobce předvídat, když neregistrovala znamení o změně směru jízdy vlevo na tramvajové soupravě, o němž nelze konstatovat, zda tento úkon byl proveden včas a v dostatečném předstihu. Z toho důvodu správní orgán I. stupně shledal zavinění na straně žalobce, který, namísto odložení odbočovacího manévru do vyklizení svého jízdního koridoru, užil zvonění a s tramvajovou soupravou zahájil odbočování. Ani tvrzení žalobce, svědky popírané, že řidička osobního vozidla zahájila manévr odbočení vlevo jako druhá, by žalobce nezbavovala povinnosti chovat se ohleduplně a ukázněně, aby neohrožoval majetek jiných osob, a své chování přizpůsobit situaci v provozu na pozemních komunikacích. Formu zavinění označil správní orgán I. stupně jako vědomou nedbalost, neboť žalobce měl a mohl vědět, že svým jednáním může porušit zákon o silničním provozu, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí.

V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že byť správní orgán I. stupně výslovně neuvedl, v čem spočívá neohleduplnost a neukázněnost jednání žalobce, je podle žalovaného závěr zcela jednoznačný, zejména z té části odůvodnění, kde se uvádí, že obviněný si byl vědom přítomnosti vozidla v křižovatce, včetně jeho úmyslu odbočit vlevo, přesto však zahájil stejný manévr jako řidička MUDr. P. Podle žalovaného neohleduplnost a neukázněnost žalobce spočívá právě v tom, že si žalobce byl vědom toho, jak bude jednat MUDr. P. Ta se již rozjížděla do křižovatky, když v protisměru jí nic nebránilo, a neměla důvod se domnívat, že by svým manévrem někoho ohrozila. Tím spíše tramvaj stojící před světelným signalizačním zařízením, tedy před křižovatkou. Žalobce si byl vědom toho, že v jeho jízdní dráze bude vozidlo Ford Fiesta, které dokončovalo manévr odbočení vlevo. Za této situace měl počkat, než MUDr. P. svůj manévr odbočení dokončí. Správní orgán I. stupně podle žalovaného musel posuzovat situaci podle obecného ustanovení § 4 písm. a) zák. o silničním provozu, neboť jiné (speciální) ustanovení zák. o silničním provozu na danou situaci nedopadá. Za běžných okolností by byla možná aplikace ust. § 21 odst. 7 zák. o silničním provozu. Toto ustanovení hovoří o vozidlu jedoucím po pravé nebo levé straně tramvaje. Pokud by se tedy jednalo o souběžnou jízdu, měla by tramvaj přednost. V daném případě však MUDr. P. nejela vedle tramvaje, ale v křižovatce již stála, a to daleko dříve, než k ní přijel žalobce. Jestliže v době příjezdu tramvaje již MUDr. P. stála v křižovatce, neměla odvolateli dávat přednost, ale měla dokončit odbočovací manévr, o což se pokusila. Žalobce bez ohledu na vozidlo jedoucí stejným směrem, o němž věděl delší dobu, jen na základě signálu pro tramvaje „Volno“ vjel do jízdní dráhy osobního vozidla. Žalobce tak podle žalovaného nepřizpůsobil své jednání situaci v provozu na pozemní komunikaci. Další zjišťování průběhu světelného signalizačního zařízení není podle žalovaného relevantní, neboť žalobce měl povinnost umožnit MUDr. P. nerušené dokončení odbočovacího manévru, a teprve poté mohl vjet do křižovatky. Podle žalovaného za dané situace nelze považovat znamení o změně směru jízdy dané žalobcem vůči MUDr. P. za včasné, s čímž souvisí

skutečnost, že žalobce neměl za dané situace přednost v jízdě, ale byl povinen umožnit MUDr. P. dokončit odbočování. Podle žalovaného MUDr. P. nemohla být před střetem již v kolejišti, neboť by nedošlo k zachycení jejího vozidla bokem tramvaje, ale tramvaj by narazila do vozidla přední částí. Tato skutečnost však podle žalovaného nemá vliv na posouzení dané dopravní nehody. K porušení ust. § 27 odst. 1 písm. p) zák. o silničním provozu podle žalovaného nedošlo s ohledem na to, že v případě poškozené se nejednalo o „zastavení“, nýbrž o „zastavení vozidla“ ve smyslu § 2 písm. p) zák. o silničním provozu. Ust. § 27 odst. 1 zák. o silničním provozu se vztahuje k „zastavení“ a „stání“ ve smyslu § 2 písm. n) a o) zák. o silničním provozu. Situaci, za které poškozená zastavila vozidlo, podle žalovaného zákon výslovně předpokládá v § 22 odst. 3 zák. o silničním provozu, podle kterého „řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce. To neplatí, pokud řidič zastavuje vozidlo v křižovatce při odbočení vlevo podle § 21 odst. 5 zák. o silničním provozu. Toto ust. podle žalovaného výslovně hovoří o dání přednosti v jízdě protijedoucím vozidlům, což byla i daná situace. Žalovaný poukázal na fotodokumentaci pořízenou Policií ČR i na fotografii předloženou žalobcem současně s odvoláním, podle nichž sice právě přední kolo vozidla Ford Fiesta je natočené rovně, avšak takto nemohlo být natočeno v době střetu. Na kole totiž došlo k poškození disku, což vysvětluje, že právě přední kolo bylo vychýleno mimo obrys vozidla. Vzhledem k tomu, že podle svědků tramvaj jela rychleji než osobní vozidlo, k poškození disku vozidla došlo nárazem vozidla zezadu do pravého předního kola, které pak muselo být vychýleno jako při zatáčení vpravo. Následné narovnání kol vyplývá z přemístění vozidel po dopravní nehodě. Podle žalovaného nešlo o předpoklad, že by ostatní účastníci silničního provozu porušili předpisy (princip omezené důvěry), nýbrž o zhodnocení již nastalé situace. Podle žalovaného si řidič nemůže „násilím“ vynucovat přednost, nýbrž je povinen právě v duchu obecných povinností účastníka silničního provozu chovat se ohleduplně a ukázněně, např. jako v daném případě nechat MUDr. P. dokončit odbočení vlevo, o němž věděl. Nehledě podle žalovaného na skutečnost, že svědci se shodli, že MUDr. P. se rozjela dříve než žalobce. Žalobce si tedy podle žalovaného musel být vědom hrozící kolizní situace, přesto se rozjel a v jízdě pokračoval až do střetu vozidel. K odkazu žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 7 As 4/2012-226 ze dne 11.3.2010 žalovaný uvedl, že v dané věci nebyly pochybnosti o žádných relevantních skutečnostech, proto nebyl namístě postup podle zásady in dubio pro reo. K odkazu žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2010 čj. 9 As 55/2010-158 žalovaný uvedl, že v případě projednávaném před Nejvyšším správním soudem byly výpovědi vyslechnutých osob nedostatečné, a tedy bylo nutno skutkové zjištění doplňovat. Tak tomu podle žalovaného v dané věci nebylo, když správní orgán I. stupně provedl dostatek důkazů, zejména svědecké výpovědi nezávislých svědků manželů F. Výpovědi těchto svědků považuje žalovaný za věrohodné nejen pro jejich nezávislost, nýbrž i pro technickou přijatelnost. Žalovaný dále uvedl, že vzal v úvahu i fotodokumentaci předloženou žalobcem spolu s odvoláním, přičemž tato fotodokumentace podle žalovaného žádné nové poznatky k věci nepřinesla.

O věci samé bylo rozhodnuto bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.ř.s.), když s tím žalobce i žalovaný souhlasili.

Soud se s žalovaným ztotožňuje v tom, že na danou situaci nedopadá ust. § 21 odst. 7 zákona o silničním provozu, nýbrž ust. § 21 odst. 5 ve spojení s ust. § 22 odst. 3 téhož zákona.

Podle § 21 odst. 7 zákona o silničním provozu tramvaj, která při odbočování křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

Podle § 22 odst. 3 zákona o silničním provozu řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce. To neplatí, pokud řidič zastavuje vozidlo v křižovatce při odbočení vlevo podle § 21 odst. 5.

Podle § 21 odst. 5 zákona o silničním provozu řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnáných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen.

Podle § 2 písm. p) zákona o silničním provozu zastavit vozidlo znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče.

Podle § 2 písm. o) zákona o silničním provozu zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu.

Do křižovatky najela poškozená v souladu s ust. § 22 odst. 3 věty druhé zákona o silničním provozu, dávala v této době znamení o změně směru jízdy a najela si více vlevo, a tak zahájila manévr odbočování. Poté v souladu s § 21 odst. 5 zákona o silničním provozu v křižovatce „zastavila vozidlo“ podle § 2 písm. p) zákona o silničním provozu, aby dala přednost protijedoucím vozidlům. Následně zahájila opuštění křižovatky dokončením odbočování. Přitom se rozjela, jak bylo prokázáno svědeckými výpověďmi, první. K nárazu došlo z boku tramvaje, protože z důvodu pomalejší jízdy poškozené ji tramvaj předjela. Skutečnost, že si žalobce nevšímal situace na křižovatce a že nepozoroval, že se poškozená již rozjela k dokončení odbočení (uvedl, že registroval teprve náraz), ho nemůže zbavit odpovědnosti za přestupek, když o vozidle i o jeho záměru odbočit (žalobce si všiml znamení o změně směru jízdy na vozidle) věděl.

Soud posuzoval souvislost dané kauzy i s odkazy žaloby na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS, rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz):

„Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2008, čj. 5 As 32/2008-51, „nelze automaticky vinit ze spáchání přestupku dle § 22 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, porušením povinnosti stanovené v § 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, řidiče automobilu, který, jakkoli nestandardní chování chodců ve vozovce předvídá a počíná si s maximální opatrností, nemůže již střetu nijak zabránit. Zavinění obviněného ze spáchání přestupku nutno posuzovat také s ohledem na tzv. princip omezené důvěry, podle něhož po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal veškerá možná porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky, tedy i

chodci, v daném případě pohybujícími se na komunikaci s možností výskytu (byť omezeného) motorových vozidel.

Příčina dopravní nehody je zásadním skutkovým zjištěním pro zjištění zavinění a rozhodnutí o spáchání přestupku. Není proto bez významu, zda ke střetu s vozidlem došlo vinou neopatrné jízdy řidiče, nebo to byl naopak chodec, který náhle bez rozhlédnutí do vozovky vstoupil.“

Citované právní věty zdůrazňující princip omezené důvěry a význam zjišťování příčiny dopravní nehody nepochybně mají obecnou platnost. Soud má však za to, že v dané věci nebyly tyto zásady porušeny. Soud má shodně s žalovaným za to, že po žalobci nebylo požadováno, aby předvídal porušení pravidel silničního provozu ze strany řidičky osobního vozidla, když ani soud ani správní orgány porušení pravidel poškozenou nezjistily.

Ohledně druhého požadavku obsaženého v cit. rozhodnutí NSS – nutnosti zjistit příčinu dopravní nehody, má soud za to, že příčina dopravní nehody byla zjištěna v souladu s § 3 správního řádu, tj. tak že nejsou o zjištěném skutkovém stavu důvodné pochybnosti, a není tudíž ani prostor pro aplikaci zásady in dubio pro reo, jíž se žalobce dovolává. pro úplnost soud uvádí, že NSS v rozsudku čj. 5 As 32/2008-51 řešil skutkově odlišnou situaci: Podle NSS „*nebylo spolehlivě zjištěno, jak ke střetu došlo. Zatímco poškozená uvádí, že stála před stánkem zády k vozidlu a pojednou ucítla náraz do levé nohy těsně nad kotník, stěžovatelka tvrdí, že zachytila levou částí auta chodkyni, která bez rozhlédnutí vstoupila do jízdní dráhy. Správní orgán, jakkoli se tvrzení účastníků dopravní nehody skutkově rozcházel, neprovedl výslech jiných svědků než pouze poškozené, byť její postavení svědka je diskutabilní, tvrdí-li tato, že stála zády k vozovce a ucítla až náraz.*“

V rozsudku ze dne 9.12.2010 čj. 9 As 55/2010-158, (z něhož žalobce rovněž citoval část týkající se povinnosti správních orgánů spolehlivě zjistit příčinu a zavinění dopravní nehodu), se NSS zabýval obdobnou situací, když uvedl, že „*rozpor ve výpovědích účastníků nehody nebyl v rámci správního řízení odstraněn, a jelikož na místě dopravní nehody nebyl zjištěn žádný nestranný svědek, který by tento rozpor mohl vyjasnit, je třeba doplnit dokazování za účelem zjištění, který z účastníků nehodu způsobil.*“

Z provedené citace je zřejmé, že v případech projednávaných před NSS bylo zapotřebí doplnit při rozdílných tvrzeních účastníků dopravní nehody skutkový stav v otázce, jak ke střetu došlo, znaleckým posudkem, neboť kromě jejich rozporných výpovědí nebyly k dispozici žádné svědecké výpovědi. Naopak v dané věci vyslechly správní orgány kromě poškozené i dva další svědky, kteří celou událost popsali shodně jako poškozená, přitom nevznikly pochybnosti o jejich nezájatosti a jejich výpověď byla technicky přijatelná. Za této situace soud neakceptoval tvrzení žalobce o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a o porušení § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Současně z těchto důvodů má soud za to, že (na rozdíl od případu projednávaném před NSS), není nutno rozšířit dokazování o znalecký posudek za účelem upřesnění místa střetu a otázky, v jakém postavení se vozidla střetla, jak žalobce požaduje v žalobě. Jak správně uvedl žalovaný, obě tyto skutečnosti jsou zachyceny na fotodokumentaci (s drobným rozdílem v místě střetu podle žalobce a poškozené). Rozsah poškození pak odpovídá i popisu události svědky manžely F. Podle nich, stejně jako podle

poškozené (žalobce uvedl, že před střetem pohyb vozidla neviděl, ucítil až náraz), se poškozená rozjela první, avšak jelikož jela výrazně pomaleji než tramvaj, tramvaj ji předjela a následně došlo ke střetu tak, jak uvádí žalobce – tj. k poškození tramvaje z boku. Podle poškození vozidla pak jednoznačně z fotodokumentace vyplývá skutečnost, tvrzená svědky, totiž že poškozená viděla, že se k ní blíží tramvaj a větším stočením vlevo se (marně) snažila zabránit střetu. Soud se shoduje s žalovaným v tom, že tyto skutečnosti vyplývají přímo z fotodokumentace ve spojení se svědeckými výpověďmi a závěr o těchto skutečnostech lze učinit i bez provedení znaleckého posudku. Neprovedením znaleckého posudku se žalovaný podle soudu nedopustil porušení § 2 odst. 1 správního řádu. Jelikož pak tyto úvahy jsou patrné z odůvodnění správních orgánů obou stupňů, (které je nutno posuzovat jako celek), nelze přisvědčit ani námitce porušení § 68 odst. 3 správního řádu, tj. nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

Dále žalobce odkazoval na rozsudek NSS čj. 7 As 4/2010-226. Podle názoru soudu není projednáváný případ srovnatelný s žalobcem označenou kauzou, neboť není v dané věci namístě konstatování NSS, že „z rozhodnutí není patrné, proč provedení navrženého důkazu ohledáním, revizním znaleckým posudkem a výsledkem druhého policisty shledal krajský soud nadbytečným.“ Ohledně úplnosti dokazování opřené zejména o nezávislé svědky a z toho důvodu i o nadbytečnosti znaleckého zkoumání žalobcem uváděných okolností (rozsah poškození, upřesnění místa střetu) se totiž soud vyjádřil výše. Soud má rovněž za to, že zejména z žalobou napadeného rozhodnutí je seznatelné, jaké protiprávní jednání je žalobci přičítáno, a v čem spočívala jeho neohleduplnost v silničním provozu. Jestliže byla poškozená s vozidlem v křižovatce, bylo její povinností křižovatku opustit dokončením odbočení. O tom, že byla již v křižovatce, není přitom pochyb (na semafor za sebou už neviděla). Neohleduplnost žalobce spočívala v tom, že poškozené dokončit odbočení neumožnil, ač o tomto účastníkovi silničního provozu a o jeho záměru odbočit věděl.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší

následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 29. ledna 2014

**Mgr. Jana Komínková, v. r.
samosoudkyně**

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková